

Laplace-transform, Hilbert-transform, kausala filter, m.m.

Kjell HolmÅker

9 oktober 2003

1. Laplace-transformer

För en funktion $f(t)$ sådan att $e^{-pt}|f(t)|$ är integrerbar över intervallet $(0, \infty)$ för någon reell konstant p definieras Laplace-transformen

$$F(s) = \mathcal{L}[f(t)](s) = \int_0^\infty f(t)e^{-st} dt.$$

Här är $s = \sigma + i\omega$ en komplex variabel, och integralen konvergerar för $\operatorname{Re} s = \sigma \geq p$. För dessa s är

$$|F(s)| \leq \int_0^\infty |f(t)|e^{-pt}e^{-(\sigma-p)t} dt.$$

För varje $\varepsilon > 0$ kan vi välja ett $t_0 > 0$ så att $\int_0^{t_0} |f(t)|e^{-pt} dt < \varepsilon$. För $\sigma > p$ är

$$|F(s)| \leq \int_0^{t_0} |f(t)|e^{-pt} dt + e^{-(\sigma-p)t_0} \int_{t_0}^\infty |f(t)|e^{-pt} dt \leq \varepsilon + e^{-(\sigma-p)t_0} \int_0^\infty |f(t)|e^{-pt} dt,$$

och detta kan göras mindre än 2ε om σ väljs tillräckligt stort. Alltså gäller att $F(s) \rightarrow 0$ då $\operatorname{Re} s \rightarrow \infty$. Vidare är $F(s)$ analytisk i halvplanet $\operatorname{Re} s > p$. För att visa det använder vi satsen från flervariabelteorin som säger att det är tillåtet att derivera m.a.p. σ och ω under integraltecknet och att de resulterande partiella derivatorna är kontinuerliga. De uppfyller då Cauchy-Riemanns ekvationer, ty

$$\left(\frac{\partial}{\partial \sigma} + i\frac{\partial}{\partial \omega}\right)F(s) = \int_0^\infty f(t)\left(\frac{\partial}{\partial \sigma} + i\frac{\partial}{\partial \omega}\right)e^{-st} dt = 0,$$

eftersom e^{-st} är analytisk i s (för fixt t) och satisfierar Cauchy-Riemanns ekvationer $\frac{\partial}{\partial \sigma}e^{-st} = -i\frac{\partial}{\partial \omega}e^{-st}$. Alltså är $F(s)$ analytisk. För derivatan gäller att

$$F'(s) = \frac{\partial}{\partial \sigma}F(s) = \int_0^\infty f(t)\frac{\partial}{\partial \sigma}e^{-st} dt = \int_0^\infty f(t)(-t)e^{-st} dt.$$

Allmänt fås

$$F^{(n)}(s) = \int_0^\infty f(t)(-t)^n e^{-st} dt.$$

Ofta kan $F(s)$ fortsättas analytiskt utanför halvplanet $\operatorname{Re} s > p$. I så fall låter vi Laplace-transformen vara den analytiskt fortsatta funktionen. Så t.ex. konvergerar $\int_0^\infty e^t \cdot e^{-st} dt = \frac{1}{s-1}$ enbart för $\operatorname{Re} s > 1$, men vi säger att Laplacetransformen av funktionen e^t är den analytiska funktionen $\frac{1}{s-1}$ definierad i hela s -planet utom $s = 1$ med en enkelpol i $s = 1$.

Ofta kan $f(t)$ återvinnas ur sin Laplacetransform $F(s)$. Man kan använda sig av resultat från Fourieranalysen som i följande inversionssats.

Sats 1. *Antag att $f(t)$ (utöver ovanstående allmänna förutsättning) är styckvis kontinuerlig och har en styckvis kontinuerlig derivata. Då är för varje $a \geq p$*

$$f(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{a-i\infty}^{a+i\infty} F(s)e^{st} ds = \frac{1}{2\pi i} \lim_{R \rightarrow \infty} \int_{a-iR}^{a+iR} F(s)e^{st} ds. \quad (1)$$

Detta gäller för alla $t > 0$, om $f(t)$ i diskontinuitetspunkter har definierats så att $f(t) = \frac{1}{2}[f(t^+) + f(t^-)]$.

Bevis. Vi använder Fouriers inversionssats på funktionen $g(t) = \theta(t)f(t)e^{-at}$ (där $\theta(t)$ är Heavisides stegfunktion, ibland även betecknad $H(t)$ eller $u(t)$). Dess Fouriertransform är

$$\hat{g}(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} g(t)e^{-i\omega t} dt = \int_0^{\infty} f(t)e^{-at}e^{-i\omega t} dt = \int_0^{\infty} f(t)e^{-(a+i\omega)t} dt = F(a+i\omega),$$

och vi har (med $s = a + i\omega$)

$$g(t) = \frac{1}{2\pi} \lim_{R \rightarrow \infty} \int_{-R}^R F(a+i\omega)e^{i\omega t} d\omega,$$

$$e^{at}g(t) = \frac{1}{2\pi i} \lim_{R \rightarrow \infty} \int_{a-iR}^{a+iR} F(s)e^{st} ds.$$

För $t > 0$ är $e^{at}g(t) = f(t)$, och påståendet följer. Vi ser också att integralen i (1) blir 0 för $t < 0$. $\square$

Ofta är situationen den motsatta mot ovan: vi har en funktion $F(s)$ given, och vi vill ta reda på om den är Laplacetransformen av någon funktion $f(t)$. Förhoppningen är att $f(t)$ skall kunna erhållas med hjälp av inversionssintegralen i (1), men det är tyvärr inte alltid sant; det kan nämligen hända att inversionssintegralen konvergerar mot en funktion, som inte har $F(s)$ som sin Laplacetransform. Med lämpliga förutsättningar på $F(s)$ kan man dock få det önskade resultatet. Vi ger två exempel på sådana situationer.

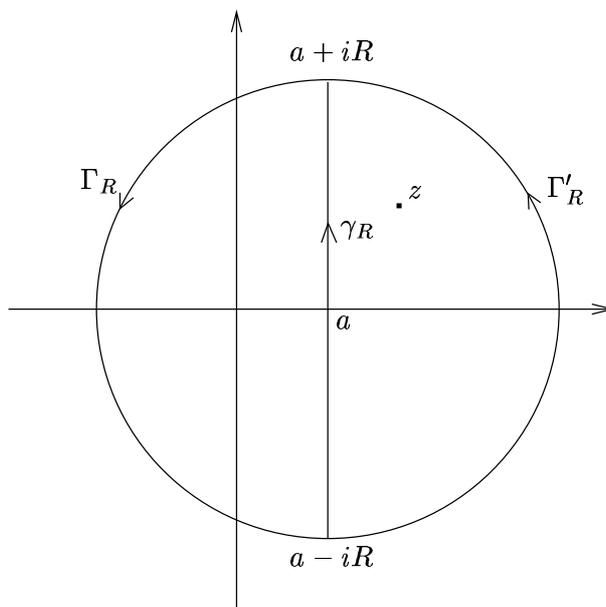
Sats 2. *Antag att $g(s)$ är analytisk i hela s -planet utom i ändligt många punkter s_k , och att $g(s) \rightarrow 0$ då $s \rightarrow \infty$. Då är $g(s)$ Laplacetransformen av*

$$f(t) = \sum_k \operatorname{Res}_{s=s_k} (g(s)e^{st}). \quad (2)$$

Om det reella talet a är sådant att $\operatorname{Re} s_k < a$ för alla k , gäller vidare att

$$\frac{1}{2\pi i} \lim_{R \rightarrow \infty} \int_{a-iR}^{a+iR} g(s)e^{st} ds = \begin{cases} f(t), & \text{om } t > 0, \\ 0, & \text{om } t < 0. \end{cases} \quad (3)$$

Bevis. Välj R så stort att alla s_k ligger innanför den vänstra halvcirkeln $C = \gamma_R + \Gamma_R$ i figuren.

Med $f(t)$ definierat av (2) ger residusatsen

$$f(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_C g(s) e^{st} ds = \frac{1}{2\pi i} \left[\int_{\gamma_R} + \int_{\Gamma_R} g(s) e^{st} ds \right].$$

För $t \geq 0$ har vi uppskattningen

$$|f(t)| \leq \frac{1}{2\pi} \int_C |g(s)| e^{(\operatorname{Re} s)t} |ds| \leq \frac{1}{2\pi} e^{at} \int_C |g(s)| |ds| = M e^{at}.$$

Alltså har $f(t)$ en Laplacetransform. Antag att $t > 0$. Substitutionen $z = -i(s - a)$ överför Γ_R i en halvcirkel i övre halvplanet, och en tillämpning av Jordans lemma visar att

$$\lim_{R \rightarrow \infty} \int_{\Gamma_R} g(s) e^{st} ds = 0.$$

På samma sätt visas att $\lim_{R \rightarrow \infty} \int_{\Gamma'_R} g(s) e^{st} ds = 0$, om $t < 0$. Eftersom $\int_{\Gamma'_R - \gamma_R} g(s) e^{st} ds = 0$ enligt Cauchys sats, så följer (3).

Det återstår nu att visa att $g(s)$ verkligen är Laplacetransformen av $f(t)$. Fixera z med $\operatorname{Re} z > a$ och låt $R > |z - a|$. Enligt Fubinis sats om omkastning av integrationsordningen är

$$\begin{aligned} \int_0^\infty f(t) e^{-zt} dt &= \frac{1}{2\pi i} \int_0^\infty \int_C g(s) e^{-(z-s)t} ds dt = \frac{1}{2\pi i} \int_C g(s) \int_0^\infty e^{-(z-s)t} dt ds \\ &= \frac{1}{2\pi i} \int_C \frac{g(s)}{z-s} ds = -\frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma_R} \frac{g(s)}{s-z} ds - \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma_R} \frac{g(s)}{s-z} ds. \end{aligned} \quad (4)$$

Enligt Cauchys integralformel är

$$g(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma'_R} \frac{g(s)}{s-z} ds - \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma_R} \frac{g(s)}{s-z} ds. \quad (5)$$

Ur (4) och (5) fås

$$g(z) - \int_0^\infty f(t)e^{-zt} dt = \frac{1}{2\pi i} \int_{C_R} \frac{g(s)}{s-z} ds,$$

där $C_R = \Gamma_R + \Gamma'_R$ är cirkeln $|s-a| = R$. Eftersom $g(s) \rightarrow 0$ då $s \rightarrow \infty$, vilket är liktydigt med att $\max_{s \in C_R} |g(s)| \rightarrow 0$ då $R \rightarrow \infty$, följer att

$$\left| \int_{C_R} \frac{g(s)}{s-z} ds \right| \leq \frac{\max_{s \in C_R} |g(s)|}{R-|z-a|} \cdot 2\pi R \rightarrow 0 \quad \text{då } R \rightarrow \infty.$$

Alltså är

$$\int_0^\infty f(t)e^{-zt} dt = g(z),$$

vilket bevisar påståendet om f :s Laplacetransform. $\square$

Exempel. Förutsättningarna i Sats 2 är uppfyllda för rationella funktioner $g(s) = \frac{P(s)}{Q(s)}$, där $\text{grad } P < \text{grad } Q$.

Exempel. Funktionen $g(s) = \frac{1}{s} e^{-\frac{1}{s}}$ uppfyller förutsättningarna i Sats 2. Den enda singulariteten är i origo, så $g(s)$ är Laplacetransformen av

$$f(t) = \text{Res}_{s=0} g(s)e^{st}.$$

Nu är

$$\begin{aligned} g(s)e^{st} &= \frac{1}{s} e^{-\frac{1}{s}} e^{st} = \frac{1}{s} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (-1)^n s^{-n} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k!} s^k t^k \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^n t^k}{n!k!} s^{k-n-1}. \end{aligned}$$

Koefficienten för s^{-1} fås genom summation av alla termer med $k=n$, så att residun är

$$f(t) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n t^n}{(n!)^2} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(n!)^2} \left(\frac{2\sqrt{t}}{2} \right)^{2n} = J_0(2\sqrt{t}).$$

Nästa resultat meddelar vi utan bevis.

Sats 3. Antag att $F(s)$ är analytisk för $\text{Re } s \geq a$ och antingen

(1) $|F(s)| \leq \frac{C}{|s|^\alpha}$ för $\text{Re } s \geq a$ och vissa konstanter C och $\alpha > 1$,
eller

(1') $|F(s)| \leq \frac{C}{|s|^\alpha}$ och $|F'(s)| \leq \frac{C'}{|s|^\beta}$ för $\text{Re } s \geq a$ och vissa konstanter C, C' och $\alpha > 0, \beta > 1$.

Då är $F(s)$ Laplacetransformen av

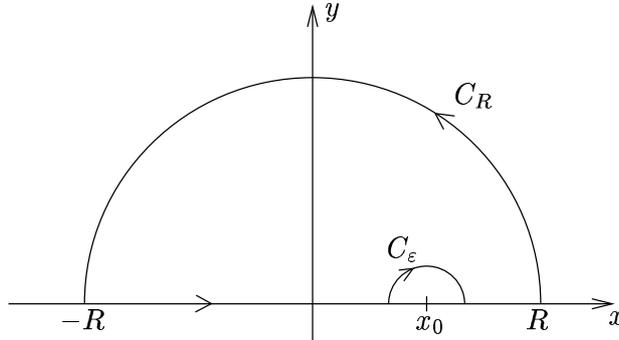
$$f(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{a-i\infty}^{a+i\infty} F(s)e^{st} ds, \quad t > 0. \quad (6)$$

Exempel. Funktionen $F(s) = \frac{1}{\sqrt{s}} e^{-c\sqrt{s}}$ (principalgrenen av $\sqrt{s}$) uppfyller förutsättningen (1) i Sats 3 med godtyckligt $a > 0$ om $c > 0$, ty $e^{-c\sqrt{s}}$ går mot noll fortare än varje potens av $|s|$ då $|s| \rightarrow \infty, \text{Re } s \geq a > 0$. Om $c = 0$ är i stället förutsättningen (1') uppfylld. Integralen i (6) kan beräknas med residukalkyl. Resultatet är att

$$f(t) = \frac{1}{\sqrt{\pi t}} e^{-\frac{c^2}{4t}}, \quad t > 0, \quad c \geq 0.$$

2. Hilberttransformen och den analytiska signalen

Antag att $f(z)$ är analytisk för $\text{Im } z \geq 0$ och att $f(z) \rightarrow 0$ då $z \rightarrow \infty$ i $\text{Im } z \geq 0$. Låt x_0 vara reellt och integrera $\frac{f(z)}{z-x_0}$ runt konturen i figuren.

Integralen $\oint \frac{f(z)}{z-x_0} dz$ runt hela konturen är 0. Det gäller att

$$\left| \int_{C_R} \frac{f(z)}{z-x_0} dz \right| \leq \frac{\max_{z \in C_R} |f(z)|}{R-|x_0|} \pi R \rightarrow 0 \quad \text{då } R \rightarrow \infty,$$

och

$$\int_{C_\varepsilon} \frac{f(z)}{z-x_0} dz \rightarrow -\pi i \operatorname{Res}_{z=x_0} \frac{f(z)}{z-x_0} = -\pi i f(x_0) \quad \text{då } \varepsilon \rightarrow 0.$$

Alltså är

$$\operatorname{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{f(x)}{x-x_0} dx \stackrel{(\text{def})}{=} \lim_{\substack{R \rightarrow \infty \\ \varepsilon \rightarrow 0}} \int_{-R}^{x_0-\varepsilon} \frac{f(x)}{x-x_0} dx + \int_{x_0+\varepsilon}^R \frac{f(x)}{x-x_0} dx = \pi i f(x_0).$$

Med andra ord är

$$f(x) = -\frac{1}{\pi i} \operatorname{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{f(t)}{x-t} dt,$$

för alla reella x . Efter separation i real- och imaginärdelar fås, om $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$,

$$u(x, 0) = -\frac{1}{\pi} \operatorname{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{v(t, 0)}{x-t} dt, \quad v(x, 0) = \frac{1}{\pi} \operatorname{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{u(t, 0)}{x-t} dt.$$

Integralerna som uppträder här är Hilberttransformer. Närmare bestämt har vi följande definition:

Definition. Integralen (då den existerar)

$$v(x) = \frac{1}{\pi} \operatorname{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{u(t)}{x-t} dt \tag{7}$$

kallas *Hilberttransformen* av $u(t)$. Vi skriver $v = \mathcal{H}u$, $v(x) = \mathcal{H}[u(\cdot)](x)$, e.d.

För funktionen $f(z)$ ovan har vi alltså följande samband mellan real- och imaginärdelarna på realaxeln:

$$v(\cdot, 0) = \mathcal{H}[u(\cdot, 0)], \quad u(\cdot, 0) = -\mathcal{H}[v(\cdot, 0)].$$

Allmänt kan man visa att om $u(t)$ är en reellvärd funktion som är tillräckligt regulär, så kan man definiera en funktion

$$f(z) = \frac{1}{\pi i} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{u(t)}{t-z} dt, \quad \text{Im } z > 0.$$

Då är $f(z)$ analytisk för $\text{Im } z > 0$, och om vi definierar

$$f(x) = \lim_{y \rightarrow 0^+} f(x + iy), \quad x \text{ reell},$$

så blir $\text{Re } f(x) = u(x)$ och $\text{Im } f(x) = (\mathcal{H}u)(x)$. Om $u(t)$ representerar en signal, så kallas $f(t)$ för *den analytiska signalen* associerad med $u(t)$:

$$f(t) = u(t) + i(\mathcal{H}u)(t).$$

Eftersom integralen i (7) är faltningen mellan funktionerna $u(t)$ och $1/t$, så är $\mathcal{H}u = u * \frac{1}{\pi t}$. Med användning av teorin för Fouriertransformer av generaliserade funktioner (distributioner) får man då $\widehat{\mathcal{H}u} = \hat{u} \cdot (-i \text{sgn } \omega)$. Alltså är $\hat{f}(\omega) = 0$ då $\omega < 0$, och $\hat{f}(\omega) = 2\hat{u}(\omega)$ då $\omega > 0$.

Exempel. Tag $u(t) = \cos \omega_0 t$, $\omega_0 > 0$. För $\text{Im } z > 0$ fås med hjälp av Jordans lemma i övre resp. undre halvplanet

$$\begin{aligned} f(z) &= \frac{1}{\pi i} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\cos \omega_0 t}{t-z} dt = \frac{1}{2\pi i} \left[\int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{i\omega_0 t}}{t-z} dt + \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{-i\omega_0 t}}{t-z} dt \right] \\ &= \text{Res}_{\zeta=z} \frac{e^{i\omega_0 \zeta}}{\zeta-z} + 0 = e^{i\omega_0 z}, \end{aligned}$$

så att den analytiska signalen blir $f(t) = e^{i\omega_0 t}$. Alternativt kan vi beräkna Hilberttransformen:

$$\begin{aligned} v(t) &= (\mathcal{H}u)(t) = \frac{1}{\pi} \text{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\cos \omega_0 \tau}{t-\tau} d\tau = -\frac{1}{\pi} \text{Re} \text{PV} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^{i\omega_0 \tau}}{\tau-t} d\tau = \\ &= -\frac{1}{\pi} \text{Re} \left[\pi i \text{Res}_{\zeta=t} \frac{e^{i\omega_0 \zeta}}{\zeta-t} \right] = -\frac{1}{\pi} \text{Re}(\pi i e^{i\omega_0 t}) = \sin \omega_0 t. \end{aligned}$$

Beräkningen kan också ske med hjälp av generaliserad Fouriertransform:

$$\begin{aligned} \hat{u}(\omega) &= \pi [\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)], \\ \hat{v}(\omega) &= -i \text{sgn } \omega \cdot \pi [\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)] = -i\pi [-\delta(\omega + \omega_0) + \delta(\omega - \omega_0)] \\ &= \mathcal{F}[\sin \omega_0 t], \\ v(t) &= \sin \omega_0 t. \end{aligned}$$

Användande av den analytiska signalen $f(t)$ i stället för den fysikaliska signalen $u(t)$ kan alltså ses som en generalisering av $j\omega$ -metoden.

Exempel. Betrakta den amplitudmodulerade signalen $u(t) = (1 + m \cos \Omega t) \cos \omega_0 t$, där $\Omega < \omega_0$, $|m| < 1$. Vi kan skriva

$$u(t) = \cos \omega_0 t + \frac{m}{2} [\cos(\omega_0 - \Omega)t + \cos(\omega_0 + \Omega)t].$$

Enligt föregående exempel är den analytiska signalen

$$\begin{aligned} f(t) &= e^{i\omega_0 t} + \frac{m}{2} [e^{i(\omega_0 - \Omega)t} + e^{i(\omega_0 + \Omega)t}] = e^{i\omega_0 t} \left[1 + \frac{m}{2}(e^{-i\Omega t} + e^{i\Omega t}) \right] = \\ &= (1 + m \cos \Omega t) e^{i\omega_0 t}. \end{aligned}$$

3. Kausala filter, Paley-Wieners sats

a. Teorin för analytiska funktioner är betydelsefull i samband med studiet av filter, dvs. tidsinvarianta, kontinuerliga, linjära system. De analytiska funktioner, som uppträder, är oftast Laplacetransformer, t.ex. ett filters överföringsfunktion $H(s)$, dvs. Laplacetransformen av impulssvaret $h(t)$. Våra tidigare diskussioner om analytiska och harmoniska funktioner i övre halvplanet måste nu anpassas till högra halvplanet. Poissons integralformel för harmoniska funktioner i högra halvplanet $\operatorname{Re} s = \sigma > 0$ lyder

$$u(\sigma, \omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sigma u(0, t)}{(\omega - t)^2 + \sigma^2} dt.$$

Om $f(s) = u(\sigma, \omega) + iv(\sigma, \omega)$ är analytisk för $\operatorname{Re} s \geq 0$ och om $f(s) \rightarrow 0$ då $s \rightarrow \infty$ i $\operatorname{Re} s \geq 0$, råder följande samband mellan u och v på imaginäraxeln:

$$\begin{aligned} u(0, \omega) &= \mathcal{H}[v(0, \cdot)](\omega), \\ v(0, \omega) &= -\mathcal{H}[u(0, \cdot)](\omega). \end{aligned}$$

Detta gäller t.ex. om $f(s) = H(s)$ är Laplacetransformen av en kausal funktion $h(t)$, så att $H(i\omega)$ är Fouriertransformen. Antag omvänt att $\hat{u}(\omega)$ och $\hat{v}(\omega)$ är Fouriertransformer som satisfierar $\hat{u} = \mathcal{H}\hat{v}$. Då är $\hat{u} = \hat{v} * \frac{1}{\pi\omega} = \hat{v} * \mathcal{F}[\frac{i}{2\pi} \operatorname{sgn} t]$, och $u(t) = iv(t) \operatorname{sgn} t$, så att $\hat{u}(\omega) + i\hat{v}(\omega) = \hat{h}(\omega)$, där $h(t) = u(t) + iv(t) = i(1 + \operatorname{sgn} t)v(t)$. Alltså är $h(t) = 0$ för $t < 0$, dvs. $h(t)$ är kausal.

b. Låt $h(t)$ vara impulssvaret för ett filter, $h(t) \not\equiv 0$. Vi vet att ett idealt lågpasfilter med

$$\hat{h}(\omega) = \begin{cases} 1, & |\omega| < \Omega, \\ 0, & |\omega| > \Omega, \end{cases}$$

inte är kausalt. Vad kan man säga om man bara kräver att $\hat{h}(\omega)$ skall vara 0 utanför ett ändligt intervall? Antag att $\hat{h}(\omega)$ är absolutintegrerbar och att $\hat{h}(\omega) = 0$ för $|\omega| > \Omega$. Då gäller att

$$h(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\Omega}^{\Omega} \hat{h}(\omega) e^{i\omega t} d\omega.$$

Här kan vi låta t vara en komplex variabel, och $h(t)$ blir då analytisk i hela t -planet. Om $h(t) = 0$ på negativa realaxeln ger entydighetssatsen för analytiska funktioner att $h(t) = 0$ för alla t i strid med förutsättningen. Alltså kan inte filtret vara kausalt.

c. Vi skall i fortsättningen behandla kvadratiskt integrerbara funktioner $h(t)$, dvs. sådana som uppfyller

$$\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)|^2 dt < \infty,$$

vilket fysikaliskt motsvarar ändlig energi. Klassen av alla sådana funktioner kallas $L^2(\mathbb{R})$. Varje $h(t)$ har en väldefinierad Fouriertransform $\hat{h}(\omega)$, som också tillhör $L^2(\mathbb{R})$, och Plancherels formel

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\hat{h}(\omega)|^2 d\omega = 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} |h(t)|^2 dt$$

gäller.

Om $h(t)$ är impulssvaret för ett kausalt filter, är $h(t) = 0$ för $t < 0$ och för Laplacetransformen $H(s)$ gäller att

$$H(s) = \int_0^{\infty} h(t)e^{-st} dt = \int_{-\infty}^{\infty} h(t)e^{-\sigma t} e^{-i\omega t} dt = \mathcal{F}[h(t)e^{-\sigma t}](\omega).$$

Plancherels formel ger

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} |H(\sigma + i\omega)|^2 d\omega &= 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} |h(t)e^{-\sigma t}|^2 dt = 2\pi \int_0^{\infty} |h(t)|^2 e^{-2\sigma t} dt \\ &\leq 2\pi \int_0^{\infty} |h(t)|^2 dt = M < \infty \quad \text{för alla } \sigma > 0. \end{aligned}$$

Omvänt, om $H(s)$ är analytisk för $\operatorname{Re} s > 0$ och om det finns en konstant $M < \infty$ så att

$$\int_{-\infty}^{\infty} |H(\sigma + i\omega)|^2 d\omega \leq M \quad \text{för alla } \sigma > 0,$$

så finns det en funktion $h(t)$ sådan att $h(t) = 0$ för $t < 0$, $\int_0^{\infty} |h(t)|^2 dt < \infty$, $H(i\omega) = \hat{h}(\omega)$ och

$$H(s) = \int_0^{\infty} h(t)e^{-st} dt, \quad \operatorname{Re} s > 0.$$

Denna sats kallas *Paley-Wieners sats*.

En funktion $f(s)$ som är analytisk för $\operatorname{Re} s > 0$ sägs tillhöra klassen H^2 om det finns en konstant M så att

$$\int_{-\infty}^{\infty} |f(\sigma + i\omega)|^2 d\omega \leq M \quad \text{för alla } \sigma > 0.$$

Paley-Wieners sats kan nu formuleras som att $h(t)$ är kausal om och endast om Laplacetransformen $H(s)$ tillhör klassen H^2 .